

ПАТРЫЯТЫЗМ - ГАЛОУНЫ СТОУП НАЦЫЯНАЛЬНАГА АДРАДЖЭННЯ

3 таго часу/26 студзеня 1990 года/ як быў прынят закон "Аб мовах у Беларускай ССР", на сваёй дзяржаўнай працы я карыстаюся нашай дзяржаўнай - роднай беларускай мовай, ды яшчэ у такой галіне як медыцына, гдзе маса іншамоўнай інфармацыі: афармляю усю афіцыйную дакументацыю, пішу артыкулы, размаўляю з супрацоўнікамі, калегамі, праважу канферэнцыі і г.д. А да гэтага часу 5 гадаў я вучыўся на польскай мове, будучы беларусам, толькі 3 гады - на сваёй роднай беларускай мове і 45 гадоў сам вучыўся і прападаваў на рускай мове, у тым ліку 35 гадоў у Мінскім медыцынскім інстытуце. Перайці на карыстанне дзяржаўнай мовай для мяне не было ніякай асаблівай праблемы. Ніякага псіхалагічнага бар'ера мне пераадоліваць ня трэба было, бо я беларус пераходзіў у сваім уласным доме на сваю дзяржаўную беларускую мову. Праўда, гэта адбылося пазнавата, бо мне пайшоў тады 63 год.

Я зыходзіў з прынцыпа, што у усялякай справе трэба менш гаварыць а больш рабіць. А у такой лёсанаснай справе для беларускага народа, як дзяржаўнасць мовы - марудзіць ня трэба.

Мяне адразу усе добра разумелі, але былі і кпіны, і злосць, і здзекі на да мной і мовай. Ады патрабавалі каб я карыстаўся рускай, другія каб з імі размаўляў па-польску, трэці - каб пісаў па-латынці, хаця усе яны добра разумелі па-беларуску. Яны проста псіхалагічна не хацелі змырыцца, што беларус, на канец, загаварыў па-свойму. Некаторыя хіхікалі у тэлефонную трубку. Мая начальніца хлопала са злосці дззвярамі, нават намікнула мне, што гэта ад таго, што я набываў у псіхушцы. Але я не адступіў і усё гэта тактычна пераадаваў.

Як вядома, і на нашу мову, і культуру, і дзяржаўнасць, і войска і на усё беларускае часта накідваюцца рознага рода "інтэрнацыяналісты", жадаючы распаражацца у чужым доме. А нядаўна/16.ХІІ.1992г./ у "Саветскай Беларусі" з'явіўся артыкул - аткрыты ліст Вярхоўнаму Савету Рэспублікі Беларусь: "Семь раз отмерьте"...академікаў Расійскай акадэміі навук В.Копцова, А.Трафімука і чл.кар.той жа акадэміі

навуку - беларускаў па паходжанню. Вот што шануюныя акадэмікі пішуць: "Поверьте, добровольное принятие единого для огромной страны русского языка в науке и технике было благом для всех союзных республик, а не великодержавной прихотью России". Аб "добровольном принятии русского языка" мы ўжо многа разоў чулі, столькі можна крвадушнічаць? Складываецца уражанне, што нашы землякі-акадэмікі зусім не знаёмы з гісторыяй сваёй быўшай бацькаўшчыны. Акадэмікі сцвярджаюць, што без дзяржаўнасці рускай мовы у Рэспубліцы Беларусь рухніць уся наша навука. А я вось упэўнен, што беларуская мова прыгодна для любых навук. А як абыходзяцца сваёй мовай вучоныя ў іншых краінах, напрыклад, Фінляндыя, Швецыя, Швейцарыя, Данія і г.д. гдзе няма ні англійскай, ні рускай дзяржаўнай мовы? А навука там на вельмі высокім узроўні. Вучоны, проста, павінен знаць розныя мовы, асабліва англійскую, а беларусу авалодаць рускай мовай зусім не трудна. Калі вынікі навукі каштоўныя, іх сразу, з любой мовы, падхвацяць і перавядуць на сваю мову. Так што, нам беларусам, жывучым тут на сваёй адвечнай Радзіме не патрэбна, каб руская мова была у нас другой дзяржаўнай мовай дзеля "спасення" беларускай навукі.

Нам, беларусам, незалежнасць нялегка дасталася: за яе лепшыя сыны сваёй бацькаўшчыны змагаліся як маглі. Мне таксама набалела за лес свайго беларускага народа, сваю Бацькаўшчыну, нічэжную палітыку КПСС, якая, як я упэўнен быў, вяла к краху. Усё набалеўшае я вылажыў ЦК КПСС, КПБ у 1979-82 гадах у пісьмах і асабліва у "Сустрэчных закліках к ЦК КПСС". Усяго іх было 99 - столькі, колькі і заклікаў ЦК КПСС к савецкаму народу. Вот большая частка маіх сустрэчных заклікаў: 1. Далоў афганскую аванцюру, а вінаватых за яе пад суд! 2. Кастрычніцкая рэвалюцыя нарадзіла новыя формы эксплуатацыі чалавека чалавекам! 3. Камунізм, як і вечны рухавік, пабудоваць немагчыма! 4. Няхай намі не кіруе састарэлая камуністычная хунта! 5. Няхай выбары у Саветы будуць дэмакратычнымі! 6. Наша "свабода слова" - хваліць КПСС і урад нават тады, калі яны гэтага не заслугоўваюць. 7. Далоў цензуру! 8. Няхай будуць свабодны выезд із СССР і уезд у яго! 9. Далоў марыянетаў прафсаюзы! 10. Сумлен-

наму чалавеку жыць цяжка! 11. Хто не згодзен з палітыкай КПСС - той
 "шызафранік"! 12. Дагонім у тэхнічных адносінах Японію! 13. Далоў па-
 казуху, ураўнілаўку, прыпіскі, прывілеі, незаслужаныя ўзнагароды, прэміі
 і званні! 14. На дэманстрацыю па загаду сумлення і сэрца, а не па спіс-
 ку і прымусу! 15. Камуністычным рэжымам паралізавані эканоміка і дзела-
 вая актыўнасць! 16. Дадзім дзецям малако ад наменклатурных кароў! 17.
 Няхай у Беларусі не закрываюцца беларускія школы! 18. Няхай у спецыяль-
 ных навучальных установах навучанне вядзецца на роднай беларускай мо-
 ве! 19. Няхай жыве салідарнасць паміж беларусамі свету! 20. Няхай жыве
 запраўдны сацыялізм! 21. Расейскі, Кітайскі і Кампучыйскі камуністычны тэ-
 рор адпугнуў народы ад сацыялізма! 22. Мы беларусы з брацкаю Руссю ра-
 зам шукалі к шчасцю дарог... і не знайшлі! 23. Расея за ~~20~~ ~~з~~ ~~дзі~~ ~~ні~~ ~~мі~~ га-
 доў прычыніла беларусам больш гора і няшчасця, чым за такі прамежытак
 часу татары прычынілі Расеі! 24. Расея і бальшэвікі атялі у беларусаў
 і раздалі сваім хаўруснікам адну трэць беларускай этнічнай тэрыторыі!
 25. Няхай Расея верне нам усё награвленае у беларусаў! 26. Саюз нерушымі
 рэспублік свабодных сплаліла навекі вялікая Русь ... бальшэвіцкімі
 штыкамі! 27. За загубу мільёнаў ні у чым не віноўных суайчынікаў, ка-
 муністаў-фашыстаў трэба судзіць, як і нямецкіх фашыстаў не залежна ад
 часу зроблена злачынства! 28. Краіну давалі да таго, што зямлю скоро не-
 каму будзе даваць і пахаць! 29. Сколькі можна пахаць соткі саматужна і
 за самагонку!? 30. Без прыватнай уласнасці на зямлю "передовое социа-
 листическое сельское хозяйство" ніколі не падняць! 31. Запушчанае
 расейскага нечарназем'я - вынік адсутнасці прыватнай уласнасці на зя-
 млю! 32. "Харчовая праграма" 1981 года правалілася як і папярэднія!
 33. Не вай з тым - у каго купляеш хлеб! 34. Няхай узноў напоўняцца
 галасамі дзецей і моладзі нашы вёскі!. 35. У нас разгортваюцца поль-
 скія падзеі канца 70-х і пачатку 80-х гадоў! 36. Сталін - тэрарыст,
 Хрушчоў - распуцін, Брежнёў - дэмагог! 37. Спыніць каланізацыю і засілле
 рэспублік свабодных" бо гэта прывядзе не к утварэнню "единой советской
 нацыі", а к міжнацыянальным канфліктам! 38. Палітыка КПСС неэфектыўная
 і вядзе "Союз нерушимый" к краху! 39. Аўтарытэт КПСС падае. 40. КПСС

кішыць кар'ерыстамі, прайдзісветамі, жулікамі, уладкаваўшыміся у партыю по-блату! 42. Што галава - то партыя! кожны думае па-свойму! 43. Братэрскае прывітанне вялікаму польскаму народу мусна змагаўчамуся за гонар, свабоду і незалежнасць сваёй краіны! 44. Наша свабода сумлення - прыму- совая палітвучоба з якой нікому ніякай карысці, а тольма пустая трата часу! 45. При уладзе бальшэвікоў чалавек чалавеку тыграм стаў, бо такі жах народ ніколі не перажываў! 46. Камуністычнай мараллю сталі: "блат вышэ наркома", "закон как дышло"... , клямства, ашуканства, крывадушна, п'янства, разводы да 30-50%, непавага к людзям, замена чалавечых форм звароба біялагічнымі: "жанчына", "мужчына"! 47. Няхай живе крытыка кіраўнікоў КПСС з нізу у верх, а не надварод! 48. Краіны сацыялістычнай ары- ентацыі, арыентуйцеся на свае магчымасці, а не на нашу дарэмную дапамогу! 49. Адновім нашы гістарычныя помнікі і сьвятні, чалавечую мараль, гожасть сумленнасць! 50. Навучым моладзь шчыра працаваць! 51. Няхай на дэман- страцыях кіраўнікі партыі і урада ідуць у галаве калон, а не хаванца з гранітнымі тумбамі-трыбунам! 52. Няхай члонкі КПСС і урада аб'ядна- юцца у капэратыў і самі сабе пабудуюць дачы за уласны кошт! 53. Капі- талісты - "дурні", а камуністы - "разумныя". 54. Далоў смяротную кару! 55. Няхай живуць гуманізм і міласэрнасць! 56. Няхай будзе магчымасць па- будаваць дом як і хочаш і набыць зямлю там, гдзе яна табе спадабалася! 57. Мы наш, мы новы дом збудуем, а потым стары зруйнуем! 58. Добраму гас- падару пагода не памеха, а дрэннаму заўсёды мешаць! 59. У краіне, гдзе мядам і пахлі грэчкі; цяпер грэчкі не знойдзеш у магазінах і са свечкай! 60. Далоў безгаспадарнасць! 61. Спасем прыроду ад экалагічнай небяспекі! 62. Далоў дармавое медыцынскае абслуговыванне за кошт амаль дармавой працы медыцынскіх работнікаў! 63. Бедны урач для хворага небяспечней хваробы! 64. Медыцынкія работнікі, памрыце, але кабар у хворага не бярыце! 65. Няхай живе самая перадавая і самая бедная у свеце савецкая інтэліген- цыя! 66. Няхай законнаўныя вышэйшую навучальную устанаву муж і жонка без дапамогі бацькоў прагядуюць сябе і адно дзіця! 67. Сардэчнае прыві- танне гаратым савецкім жанчынам, на плячах каторых оям'я, одужба, план, а часта і п'яны іван! 68. Няхай не будзе цяжкіх і малааплачываемых

"жаночых" прафесій! 69. Савецкія жанчыны, не верце хлусні аб раўнапра-⁵віі з мужчынамі, самі барыцеся за свае правы і лёсі! 70. Дзелоў дэпапуля-
цыю! 71. Нятай будзе макліваць заімець кватэру ці дом у маладосці! і г.д.

Усе мае дысіданцкія матэрыялы аказаліся ў Мінскім абласным КДБ, куды забралі і аўтара, гдзе мяне абвінавацілі ў "клевете на Совет-
скі Союз". Пад дыктоўку мяне заставілі пакаіцца, што больш "клеветать"
не буду і ў гэтым узялі распіску. А потым я "дабравольна" пабыў 1,5 ме-
сяца ў псіхушцы, выкінуўшы усе, што там мне назначалі, "дабравольна" аста-
віў пасаду загадчыка фактэрай у Мінскім медыцынскім інстытуце, гдзе я
вядучыся і адпрацаваў 36 гадоў і праішоў шлях ад студэнта да прафесара
"дабравольна" цяжка пацярпела уся мая сям'я. Рэпрэсіўны апарат КПСС так
працаваў, каб усё выглядала "дабравольна", "абаснована", "законна". Толька
выхад
із партыі "дабравольна" не афармлялі, а "выключалі" і мяне выключылі
"за клевету на Советскі Союз", хаця заяву аб выхадзе із КПСС я падаў,
будучы ў псіхушцы ў красавіку 1983 года, з просьбай выключыць мя "сума-
наднага".

У псіхушках пабывалі апааснейшыя для КПСС дысідэнты. Навогул,
прымяненне псіхіятрыі ў палітычных і карных мэтах з чабу Брэжнева ста-
ла ў Савецкім Саюзе даволі распаўсюджанай з'явай, што вызвала пратэст у
вусім свеце. 29 чэрвеня 1990 года Пастановай Вярхоўнага Савета Бела-
рускай ССР была выбрана Часовая камісія ВС БССР па расследванні фак-
ту выкарыстання псіхіятрыі ў палітычных і рэпрэсіўных мэтах із 12 ча-
лавеі пад старшынствам народнага дэпутата РБ Заблоцкага У.М. Гэтай са-
май высокай камісіяй наступіла ад грамадзян РБ больш за 150 скарг. Людзі
працілі спасці іх душы. Але тут здарылася неверагоднае: усе гэтыя матэ-
рыялы із памяшкання Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь зніклі. На-
пэўна камусці гэта было выгадна...

Амаль дзесяць гадоў я ўжо працую ў другім месцы. За гэты час
распаўся Саюз, Беларусь стала суверэннай дзяржавай, у якой, нажаль, так ма-
ла зроблена для адраджэння беларускай нацыі, хаця зрухі ёсць. Ужо і са-
мною некаторыя гавораць па-беларуску. К маёй мове людзі ўжо прывыклі,
зніклі кпіны і хіхіканні, здзеклівыя рэплікі. Але скалечаныя за дзесяці-

годзі псеўдаінтэрнацыяналізмам нацыянальна беларускія моладзь, інтэ-
лігенцыя, вучоныя і невучоныя у большасці сваёй ніяк не могуць набрацца
храбрасці каб загаварыць на сваёй дзяржаўнай роднай беларускай мове.
Лічу, што галоўны стовб нашай беларускай дзяржаўнасці і нашага суверэні-
тэта - гэта нацыянальны патрыятызм і у гэтых адносінах мы беларусы на-
віны браць прыклад у нашых бліжэйшых і дальніх суседзяў.

Агосма на у ліст
4.І.93г.

Агосма на у
ліст 4.І.93г.